

Vuoden 2018 toinen osavuositarkastus 1.1.-31.8.2018

VD/7634/02.01.02.00/2018

RV/MR/TO/HY-L/NJ

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2018 toinen osavuositarkastus on laadittu tilanteen 31.8.2018 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Vantaan väkiluku oli heinäkuun 2018 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan lähes 225 700 henkeä. Väestö kasvoi tammi-heinäkuussa 2018 runsaalla noin 2 650 hengellä. Tämä on noin 250 henkeä enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2017. Ero muodostui kuntien välisestä muuttoliikkeestä saatavan muuttovoiton kasvusta, joka nousi vuoden 2017 seitsemän ensimmäisen kuukauden vajaan 850 hengestä runsaaseen 1 250 henkeen tammi-heinäkuussa 2018. Nettomaahanmuutto laski hieman vuoteen 2017 verrattuna, ollen tammi-heinäkuussa 2018 runsaat 800 henkeä. Luonnollinen väestömuutos, syntyneiden enemmistö kuolleisiin nähden, sen sijaan laski vuoden 2017 luvuista, lähes 700 hengestä, 100 hengellä. Helsingin väkiluvun kasvu vuoden 2018 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana on ollut noin 4 500 henkeä. Vantaan väestönkasvu vastaavalla ajanjaksolla oli runsaat 2 650 henkeä ja Espoon 2 700 henkeä.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömänä oli Vantaalla heinäkuun 2018 lopussa noin 12 000 henkeä, mikä on lähes 1 500 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vantaan työttömyysaste oli heinäkuun lopussa 10,2 prosenttia, mikä on 1,5 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Helsingissä työttömyysaste oli 10,9 prosenttia, Espoossa 9,2 prosenttia ja kehyskunnissa 8,4 prosenttia. Helsingin seudun työttömyysaste oli 9,9 prosenttia. Pidempään kuin vuoden työttömänä olleita oli Vantaalla heinäkuun lopussa vajaat 2 900 henkeä, laskua heinäkuun 2017 tilanteeseen verrattuna noin 1 300 henkeä mikä vastaa noin 31 prosentin vähennystä.

Vantaalla oli työttömänä heinäkuun 2018 lopussa runsaat 1 500 alle 25-vuotiasta, mikä on noin 100 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tämä vastaa noin kuuden prosentin laskua. Helsingissä nuoria työttömiä oli 454 ja Espoossa 256 vähemmän kuin vuosi sitten. Helsingin seudulla alle 25-vuotiaita oli heinäkuun 2018 lopussa työttömänä 8 293 henkeä eli noin 1 000 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Myös yli 50-vuotiaiden työttömien määrä on laskenut. Heitä oli Vantaalla heinäkuussa 2018 työttömänä runsaat 3 800 henkeä, mikä on yli 500 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Laskeva suuntaus yli 50-vuotiaiden työttömien määrässä on havaittavissa niin Helsingissä, Espoossa kuin kehyskunnissakin.

Rakennuslupia on myönnetty vuoden 2018 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana lähes 2 200 asunnolle. Tämä on noin 800 vähemmän vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Tammi-heinäkuussa 2018 asuntotuotannon aloitusten lukumäärä, runsaat 1 800 asuntoa, oli noin kolmanneksen pienempi kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Asuntotuotantoennusteen perusteella vuoden 2018 asuntotuotanto ylittää selvästi vuoden 2017 tason. Vuoden 2018 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana valmistui Vantaalla lähes 2 200 uutta asuntoa. Asuntotuotanto painottuu vahvasti kerrostaloasuntoihin. Valmistuvien asuntojen keskikoko on edelleen laskusuunnassa.

Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2018 verotilityksiä yhteensä 679 milj. euroa (2017: 661 milj. euroa), josta kunnallisveroja 621,8 milj. euroa (2017: 599,9 milj. euroa), yhteisöveroja 54,6 milj. euroa (2017: 58,5 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 2,8 milj. euroa (2017: 2,1 milj. euroa). Kiinteistöverot tilitetään pääosin kahdessa erässä syys- ja lokakuussa.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 3,1 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla oli kasvua 3,6 prosenttia. Verovuoden 2018 kunnallisveron ennakoita kaupunki on saanut tammi-elokuussa yhteensä 509,9 milj. euroa, 3,1 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa elokuussa vuoden 2016 valmistuneen verotuksen, vuoden 2017 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla noin 2 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu marraskuun poikkeuksellisen suurten veronpalautusten ja kuntaryhmän jako-osuuksien tarkistuksen takia, jolloin kasvua edelliseen vuoteen nähden olisi 1,4 prosenttia. Vuoden 2017 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus ja sen vaikutus marraskuun tilityksen suuruuteen varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2018 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 54,6 milj. euroa tammi-elokuussa, laskua 6,6 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli -2,2 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton kehikon mukaan alittavan talousarvion noin 3 milj. eurolla.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 80,2 milj. euroa vuonna 2018, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 1 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 4 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa elokuussa 2018 annettua ennakkotietoa.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 157,1 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 15,6 milj. euroa vuonna 2018. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 172,7 milj. euroa, 4,7 milj. euroa yli talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 274,2 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY) -976,0 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -701,8 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 66-prosenttisesti, toimintakulut 65-prosenttisesti ja toimintakate 65-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 427,5 milj. euroon ja toimintakulut -1 516,6 milj. euroon (ilman HSY). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 10 milj. eurolla, josta myynti- ja maksutulojen osuus on noin 8 milj. euroa ja toimitilojen sisäisten vuokratuottojen osuus on 3 milj. euroa. Toimintakulut (ilman HSY) ylittyvät talousarvion ennusteen mukaan noin 13 milj. eurolla. Ylitystä selittävät mm. ulkoisten vuokrien kasvu, uudet vuokraohteet (väistötilat ja päiväkodit) sekä kaupungin ja VTK kiinteistöt Oy:n välisten vuokrasopimusten yhtenäistäminen. HSL:n kuntaosuuden ennakoitaan alittavan ja HUS:n kuntaosuuden ylittävän talousarvion. Lisäksi kaupunkitason ennusteessa

on huomioitu työehtosopimuksen mukainen 1.5.2018 voimaan tulevan yleiskorotuksen vaikutus noin 4,2 milj. sekä 1.1.2019 maksettava kertaerä 3,1 milj. euroa, jonka kustannukset jaksotetaan vuodelle 2018. Henkilöstömenot pysyvät kuitenkin kaupunkitasoisesti talousarviossa muiden henkilöstömenosäästöjen ansiosta. Toimintakatteen ennustetaan siten toteutuvan noin 3 milj. euroa negatiivisempänä talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion noin 4 milj. eurolla ja valtionosuustuottojen ylittävän talousarvion 4,7 milj. eurolla.

Rahoitustuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 1,3 milj. eurolla edelleen matalana pysyvistä korkotasosta johtuen.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 72 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia ennustetaan kertyvän vuonna 2018 yhteensä noin 113 milj. euroa.

Vuoden 2018 toisessa osavuositarkastuksessa vuosikatteen ennustetaan noin 100 milj. euroa, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 1 milj. eurolla. Tulosennuste päättyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -13,5 milj. euron alijäämään (talousarvio -12,2 milj. euroa).

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 17,3 milj. euroa, investointiosan menoja -61,6 milj. euroa ja investointiosan netto on -44,4 milj. euroa.

Julkisen käyttöomaisuuden investointimäärärahojen arvioidaan alittuvan talousarvion noin 2,1 milj. eurolla. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2018 toteutuvan 135 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 2 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 18 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -117 milj. euroa.

Rahoitus

Kaupungin likviditeettitilanne on pysynyt vuoden alkupuolella hyvällä tasolla, mikä on mahdollistanut kahden pitkäaikaisen lainan, pääomaltaan yhteensä 70 milj. euroa, ennaikaisen takaisinmaksun. Kaupunki on nostanut uutta pitkäaikaista lainaa toistaiseksi 40 milj. euroa. Vuoden 2018 brutto- ja nettolainanoton määrä tarkentuu loppusyksystä, kun rahoituksella on tarkempi kuva talousarvion toteumasta ja kaupungin kassatilanteesta.

Kaupungin lainakanta supistui n. 100 miljoonalla eurolla vuonna 2017. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2017 lopussa n. 959 milj. euroa. Hyvä kassatilanne mahdollistaa kaupungin lainakannan supistamisen myös kuluvana vuonna, mutta lainakannan kasvun hillitseminen tulee olemaan huomattavasti haastavampaa myöhemmin taloussuunnitelmakaudella.

Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää vuoden 2018 toinen osavuositarkastus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Liite 1: Vantaan kaupungin toinen osavuositarkastus 2018
- Liite 2: Merkittävien tytäryhtiöiden osavuositarkastukset 2/2018
- Liite 3: Sitovien tavoitteiden raportointi 2/2018
- Liite 4: Merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden seuranta 2/2018

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 8.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

vs. talousjohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

vs. talousarviopäällikkö Teija Oras, puh. 050 314 5084, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi